

UNIVERZITET U SARAJEVU
VETERINARSKI FAKULTET

**ZAHTJEV ZA ODOBRENJE
SPROVOĐENJA EKSPERIMENTA NA ŽIVOTINJAMA**

I NAZIV RADA:

--

II ODGOVORNO LICE ZA SPROVOĐENJE EKSPERIMENTA		
Ime i prezime	Kontakt telefon	E-mail adresa
Zvanje i kvalifikacija		

III OSTALA LICA ANGAŽOVANA U SPROVOĐENJU EKSPERIMENTA		
Ime i prezime	Kontakt telefon	E-mail adresa
Zvanje i kvalifikacija		

Lice odgovorno za zaštitu dobrobiti eksperimentalnih životinja		
Ime i prezime	Kontakt telefon	E-mail adresa
Zvanje i kvalifikacija		

Lice odgovorno za zaštitu dobrobiti eksperimentalnih životinja		
Ime i prezime	Kontakt telefon	E-mail adresa
Zvanje i kvalifikacija		

Lice odgovorno za zaštitu dobrobiti eksperimentalnih životinja		
Ime i prezime	Kontakt telefon	E-mail adresa
Zvanje i kvalifikacija		

IV PLANIRANO TRAJANJE EKSPERIMENTA

od:

do:

V PODRUČJE ISTRAŽIVANJA

-
- Ponašanje
-
-
- Maligna oboljenja
-
-
- Ispitivanje lijekova
-
-
- Gastrointestinalni sistem
-
-
- Imunologija
-
-
- Mišično-skeletni sistem
-
-
- Oralna biologija
-
-
- Reprodukcijska

-
- Biološki materijali
-
-
- Kardiovaskularni sistem
-
-
- Ekologija
-
-
- Genetika
-
-
- Zarazne bolesti
-
-
- Neurobiologija
-
-
- Parazitologija
-
-
- Respiratorni sistem

-
- Razvojna biologija
-
-
- Endokrinologija
-
-
- Hematologija
-
-
- Molekularna biologija
-
-
- Ishrana
-
-
- Bubrežna funkcija
-
-
- Toksikologija
-
-
- Drugo (navesti)

VI SVRHA EKSPERIMENTA (označiti oznakom x)

Osnivanje populacije eksperimentalnih životinja koji se neće koristiti u istraživanjima, testiranjima i edukaciji, a njihovi potomci mogu	
Fundamentalna istraživanja u vezi sa osnovnom građom i funkcijom organizma, organa, tkiva, ćelija, molekula	
Medicinska istraživanja koja se odnose na zdravstvene poremećaje i bolesti, njihov uzrok, patogenezu, dijagnostiku, tretman, preventivu i slično	
Ispitivanje efikasnosti, toksičnosti, škodljivosti lijekova, vakcina, biocida, drugih proizvoda koji se koriste u veterinarskoj i humanoj medicini, zaštiti bilja, zaštiti prirode i slično	
Razvojne studije novih proizvoda koji mogu da se primjene u dijagnostici, terapiji oboljenja životinja i ljudi, zaštiti životinja i ljudi, zaštiti prirode i slično	
Ispitivanje kvaliteta hrane za životinje, porijekla i proizvoda životinjskog porijekla	
Obrazovanje i stručno usavršavanje studenata i stručnjaka iz oblasti biomedicinskih nauka	

Za koju oblast je istraživanje od relevantnog značaja ili u kojoj oblasti se može primijeniti

☐ Konzervacija/ekologija	☐ Poljoprivreda
☐ Veterinarska medicina	☐ Medicina/stomatologija
☐ Biologija	☐ Drugo (navesti)

VII VRSTA I BROJ ŽIVOTINJA KOJI ĆE SE KORISTITI U EKSPERIMENTU

Naziv vrste			
Latinski naziv vrste			
Rasa, soj			
Starost			
Tjelesna masa			
Ukupan broj životinja			
Spol	M:		Ž:

Da li je korištenje vrste zabranjeno bilo kojim zakonom ili drugim pravnim aktom Bosne i Hercegovine?

DA / NE

Ako JESTE, kojim:

VIII SMJEŠTAJ I NJEGA ŽIVOTINJA

Mjesto smještaja životinja tokom eksperimenta

--

Lice/a odgovorno/a za dnevnu brigu o životinjama: (koje/a može/gu da se kontaktira/ju nakon isteka radnog vremena i vikendom):

Ime i prezime	Kontakt telefon	Mobilni telefon	E-mail adresa
Zvanje i kvalifikacija			

Navesti organizacionu jedinicu gdje će se vršiti eksperimentalno istraživanje

--

Način i praćenje zdravstvenog stanja i dobrobiti životinja u eksperimentu u toku dana, vikendom i praznikom (opisati koliko puta dnevno se životinje posmatraju vezano za promjenu zdravstvenog stanja i ponašanja, u koje vrijeme i na koji način se sprovodi kontrola zdravstvenog stanja i dobrobiti životinja tokom vikenda i praznika)

--

VIII CILJ KORIŠTENJA ŽIVOTINJA

IX OPIS EKSPERIMENTALNOG DIZAJNA

DA LI VAM JE POZNATO DA LI ZA OVU VRSTU EKSPERIMENTA POSTOJE ALTERNATIVE?

DA

NE

X NAVESTI PET REFERENCI STRANIH AUTORA KOJI SU PUBLIKOVALI REZULTATE SLIČNIH ISTRAŽIVANJA (PRILOŽITI FOTOKOPIJE RADOVA)

XI DATI PRIKAZ EKSPERIMENTA NA ŽIVOTINJAMA (kontrolne grupe, eksperimentalne grupe, način tretmana, sredstva koja se apliciraju, doze, način aplikacije i sve ostale podatke relevantne za provođenje eksperimenta)

XII NAZNAČITI VRSTU INVAZIVNOSTI EKSPERIMENTA (označiti samo jedno)

☐ Analgezija	☐ Aplikacija toksičnih materija	☐ Zračenje
☐ Genetska manipulacija	☐ Aplikacija pirogenih materija	☐ Intervencije na fetusima
☐ Neoplazija	☐ Teratogenost	☐ Kvalitativno nepravilna ishrana
☐ Biohevioralna deprivacija	☐ Tjelesne povrede	☐ Kvantitativno nepravilna ishrana
☐ Socijalna izolacija	☐ Amputacija	☐ Uskraćivanje vode
☐ Indukcija zaraznih bolesti	☐ Vađenje cijelih organa ili dijelova organa	☐ Drugo (navesti)
☐ Indukcija parazitarnih bolesti	☐ Opekotine	

XIII DA LI EKSPERIMENT OŠTEĆUJE GRAĐU ILI FUNKCIJU ORGANIZMA ŽIVOTINJE?

DA NE

XIV DA LI EKSPERIMENT ZAHTJEVA UPOTREBU ANESTETIKA?

DA NE

AKO JE ODGOVOR "DA" NAVESTI:

(a) vrsta anestetika, doza i način aplikacije:

(b) koliko dugo će se pratiti životinja u opštoj anesteziji?

XV DA LI EKSPERIMENT ZAHTJEVA UPOTREBU ANALGETIKA?

DA NE

AKO JE ODGOVOR "DA" NAVESTI:

(a) vrsta analgetika, doza i način aplikacije:

(b) u kom periodu eksperimenta se daje analgetik i koliko dugo traje njegovo dejstvo?

XVI POSMATRANJE OPORAVKA ŽIVOTINJE, POJAVE BOLA I SIMPTOMA STRESA KOD ŽIVOTINJE

(a) koliko često će nakon eksperimenta životinje biti posmatrane?

(b) koji znaci će biti praćeni?

(c) lice koje će pratiti pojavu bola i stresa nakon eksperimenta:

XVII UTICAJ EKSPERIMENTA NA ŽIVOTINJE (označiti oznakom x)

Potpuni oporavak

Djelomičan oporavak

Smrt

XVIII POSTUPAK SA ŽIVOTINJOM KOJA PREŽIVI EKSPERIMENT

Udomljavanje
 Korištenje u drugim istraživanjima
 Eutanazija

Vraćanje u prirodno stanište
 Prodaja
 Drugo (navesti)

XIX AKO SE ŽIVOTINJA LIŠAVA ŽIVOTA, NAVESTI NAČIN

PRAĆENJE STRESA KOD EKSPERIMENTALNIH ŽIVOTINJA

Procjena stresa				
Parametar	Životinja	Ocjena	Datum/vrijeme	Datum/vrijeme
Izgled	Normalan	0		
	Izostanak čišćenja (higijensko ponašanje)	1		
	Nakostriješenost, iscjedak iz nosa	2		
	Piloerekcija, pogrbljenost	3		
Unošenje hrane i vode	Normalno	0		
	Nedovoljno, tjelesna masa opada za 5%	1		
	Nedovoljno, tjelesna masa opada za 10-15%	2		
	Izostanak unošenja	3		
Klinički znaci	Normalna tjelesna temperatura, normalan broj otkucaja srca i frekvencije disanja	0		
	Blage promjene tjelesne temperature, broja otkucaja srca i frekvencije disanja	1		
	T±1°C, odstupanje u broju otkucaja srca i frekvencije disanja za 30%	2		
	T±2°C, odstupanje u broju otkucaja srca i frekvencije disanja za 50% i više	3		
Prirodni oblici ponašanja	Normalno ponašanje	0		
	Neznatne promjene ponašanja	1		
	Slaba pokretljivost, izmjenjena pokretljivost i izolovanost	2		
	Vokalizacija, automutilacija, neuobičajena smirenost, pospanost, neoglašavanje	3		
Provocirano ponašanje	Normalan odgovor	0		
	Neznatna depresija ili hipo/hiperaktivnost	1		
	Promjene srednjeg intenziteta u očekivanoj reakciji na provocirano ponašanje	2		
	Prekomatozno stanje, areaktivnost, prenaplašena hiporeaktivnost ili hiperreaktivnost	3		
Ocjena	Ako se ocjena 3 pojavila više od jednom, dodati dodatne poene za svaku ocjenu 3	2-5		
	UKUPNO	0-20		
Procjena stresa 0-4 normalno 5-9 potrebna primjena analgetika ili drugog tretmana 10-14 patnja, potreba za prekidom ili korekcijom eksperimenta 15-20 težak stres, završetak eksperimenta				

POTPIS

SARAJEVO, _____
